

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCI

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES
 Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ En Barcelona . . . . . Ptas. 2 trimestre Fora ciutat . . . . . » 2 » Los suscriptors del interior reben las obras del : : : : : folletí encuadernadas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR D. Joan Brú Sanclement REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ Plassa del Pi, 3, 2^{on} (Bussó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO Número corrent . . . . . 15 cénts. Donant avis se passa á domicili sense : : : : : augment de preu : : : : :</p>
---	---	--

LOS BONS ADMINISTRADORS

Lluís Muns

Recordarán lo seu nom tots los amants de nostre teatro, per haverlo vist figurar en la majoria dels repartos de obras catalanas estrenadas al Romea, poch anys enrera, cumplint ab discreció lo desempenyo de tots los papers que se li confiaban.

Aixó per un costat, y per ésser l' actual Administrador del teatro Principal de la vehina vila de Gracia, qual teatro porta en la present temporada important número d' obras catalanas estrenadas, recordant á tothom que Catalunya posseheix teatro propi, son los motius que han determinat la publicació del retrato del discret artista en las planas de LO TEATRO REGIONAL.

J. X. P.

Crónica

Sabém de bona tinta que hi ha una persona molt autorisada en materia lingüística y ben coneixedora de la nostra llengua, s' ha proposat uniformar la ortografia catalana, fent un petit tractat lo més compendiat possible, á fi de que els escriptors pugan sens gayre esforços, escriurer ab uniformitat ortográfica. Aqueixa persona aficionada als estudis filològichs, ben coneixedora de la fonética catalana, segons s' ens assegura, fá ja temps que está estudiant l' assumpto y no tardará gayre á donar al púbich la obreta que á tal objecte prepara.

Es aixó de tanta necessitat, que sens perjudici d' adoptar la gramática académica catalana, el dia que sia un fet la constitució de una Academia de nostra llengua, nosaltres fem sempre un, á seguir aqueixa ortografia, perque creyém de molta necessitat, sobre tot pel jovent que puja, lo coneixement de una sola manera d' escriurer.

No se si la persona de qui he parlat, pensa fer una gramática ó simplement una ortografia, no se tampoch la extensió que pensa donar á dita obra, pró fora convenient que s' acostés lo més possible, á la forma més usual de nostra pronunciació. Tot es comensar, y ja que fins avuy existint mes de una gramática catalana no hi ha uniformitat en l' escriurer, al contrari, una disparitat molt notable, si la obra de que s' ens ha parlat es clara y concisa, nosaltres sempre fa-

rém *un* á adoptarla. S' ens dirá que no es aqueixa la manera de ficar una llengua, que aixó es obra de temps, y deuen contribuir á la confecció d' aqueixa obra tots els escriptors, aportanti son coneixement, son estudi y sa experiència, y que un particular no te prou autoritat per ferho. Tal vegada aixó serà el comensament. La Gramática de que 's serveix «L'Aveng» es massa didáctica per una llengua que comensa á formarse com la nostra, y dich que comensa á formarse, perque 'l renaixement literari catalá es encare relativament jove, y aqueix renaixement deu ésser la base de la gramática que s' adopti. No obstant, crech que la del «Aveng» deu servir de punt de partida, simplificantla, es á dir, posantla al alcans de totes las aptituts, aixís com are es sols al de las personas més que mitjanament instruidas.

* * *

Las opinions regionalistas manifestadas pel senyor Almirall en la inauguració del curs del «Ateneu Barcelonés», sembla que no van ésser del agrado d' algun diari mercantil, massa castellanisat per lo que 's veu. Pro un diari mercantil, es á dir un diari quin únich objecte es fer céntims, que pot entendre de regionalisme?

La sola paraula l' esparvera y ja 's veu la negra perspectiva de no poguerse guanyar la vida, perque en plé regionalisme ¿quí llegiria un diari castellá?

Aqueixos diaris veuen el *bú* allí ahont no hi ha més que la seva mania, pró després de haber dit en Castelar que En Guimerá era el *Macco catalán*, no debém extranyarnos de res. ¿Qué deu haber dit are l' eximi orador ex-republicá devant del estreno de la *Tierra baja*? Tal vegada 's creya que l' eminent trágich ho ha fet no més per *sincerarse* devant d' ell.

* * *

Persona molt amiga del celebrat poeta Apeles Mestres m' assegurá l' altre dia, que *alló* d' haber cremat tot lo que tenia escrit, va ser no més en un moment de despit y que no tardará gayre á donar á llum alguna obreta per obsequiar als seus amichs, com acostuma á principis de cada any.

Me va entusiasmar tant la noticia, que no me la puch guardar; si es vritat ho celebrarem de veras tots els amants de la bona literatura y admiradors del incomparable poeta. ¡Es tant trist veure que 'ls genis se retiran ó emigran! ¿Tant mesquina es la terra catalana que no puga complaurer als mateixos que l' han honrada ab sas elocubracions, ó que l' han enaltida ab els seus cants? Tant acaparada está la literatura que ni els escriptors de cap d' ala poden rompre aqueix acaparament.

¿Tan petita es la gloria que pot donar l' escriurer en catalá que no puga contentar als genis?

Verdaguer ha escrit en catalá solsament y sas obras son universalment conegudas y traduhidas á molts idiomas, lo mateix que las obras de Balaguer, que la *Papallona* de Oller, que algunas d' en Rubió y Ors y altres escriptors. ¿Quántas obras que han dat la volta al mon no conta la Provensa, nostra germana?

¿Será tal vegada que la literatura catalana ha entrat en un período de llanguiment? ¡Ja veuen s' hi me 'n ha fet fer de consideracions la sola y no comprobada noticia de la determinació de l' Apeles Mestres!

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

¡ESPERANT CONTESTACIÓ!...

Monólech en un acte y en vers, original de D. Joseph Llopart, estrenat la tarde del dia 6 en lo centre recreatiu «Catalunya».

D' assumpto ben trobat y discretament tractat es la obreta que 'ns ocupa, y l' objecte que 's proposá l' autor de fer riurer al públich, pogué veurer ho havia lo grat, ja que satisfet y pera demostrarli, lo cridá diferentas vegadas al palco escénich.

La obreta va rica d' agudesas, y enjoyada ab uns versos que digué molt bé lo senyor Ballart.

VASEBOL.

MAY MES FRONTÓN

Apropósit en un acte, original de D. Anton Salliveri. Estrenat la nit del 3 en lo teatro Principal de Gracia.

Es d' escás argument, pero més que suficient per que ab algunas situacions divertidas y sos personatjes ben trovats, se desarrolli ab naturalitat y agrado. Si de moment va ser aquesta l' opinió que de *May més frontón* formarem, nos atenguerem més fermament en ella al véurerla representar per segona vegada á Badalona per la mateixa companyia Martí, lo diumenge següent, en lo teatro Zorrilla.

Los actors ja més possessionats de sos papers, permeteren apreciar millor lo mérit de la obreta, y en consecuencia, obtenirhi un éxit major que 'l primer dia.

X.

Frioleras

(¡QUINA SORT!)

Un abogat... *afamat*,
vassall de *planas* sens lletras;
un jutje de pau, que may don' la rahó als que la tenen;
un *xuclador* del jusgat,
dos magistrats... dormilegas;
una *dama*... de teatro,
casada ab una *eminencia*;
un empresari... incipient
y un lladre d' obras francesas.
(A tots aquets personatges vaig trepitjar l' altre vespre que 'm va agafar la mania de muntá una bicicleta.)

S. BONAVÍA.

Cartas á un amich

I

Estimat amich: Contesto avuy ta última, del 19 del corrent, y sens altre preàmbul qu' el de saludarte, passo á refutar los principals arguments qu' exposas en defensa del *tristement* célebre literat Ferrer y Codina. No sé si lograré convéncet, no perque 'm faltin rahons poderosas pera conseguirho, sino perque 't veig tant *encegat*, que dupto que hi hagi ningú que 't puga fer compendrer la rahó. De totas maneras, ho probaré, y pera que vegis que no refujo la polémica, lluny d' aixó, no sols et contesto particularment, sino qu' ho faig per medi de la premsa, expurgant sols tot lo que al públich no puga interessar.

Comensas en ta carta per dirme qu' estás conforme en l' apreciació que faig sobre l' originalitat de la *Suripanta*, lo qual vol dir que, al igual que jo y que tothom, reconeixes qu' en Ferrer y Codina la plagiá de *Les Vacances du Mariage*. Menos mal que assenteixes en un punt que no esperava. Pero en lo que no 't mostras conforme es respecte de la manera que faig d' apreciar el procés que promogué en Ferrer y Codina contra en Ximeno Planas, puig, segons dius, aquest sígué promogut per injuria y calumnia pe 'l primer contra en Ximeno. En mon concepte, no ha existit ni existeix ni una cosa ni l' altra; pero com qu' en Ferrer y Codina vegé que á conseqüència del descobriment del plagi qu' havia fet Lo TEATRO REGIONAL, tota sa reputació literaria es desvaneixia com el fum, va encoratjarse de tal manera, que en compte de defensarse com li corresponia, prengué peu d' un dels justos atachs qu' en Ximeno desde 'l REGIONAL li dirigia, y es venjá de la manera més pobre que podia ferho un home de lletres: portantlo als tribunals. La causa s' ha vist en el judici oral celebrat fa poch en nostra Audiencia, y la victòria, com era d' esperar, se l' ha emportat en Ximeno. ¿En Ximeno? dirás tú, posante á riure. Sí, puig qu' éll l' ha obtingut moralment, y en prova d' aixó qu' el numerosíssim públich qu' hi assistí simpatisá ab éll desde 'l primer moment, augmentant la simpatia al veurer ab la *sans façon* ab que respogué en Ferrer y Codina al ser interrogat per l' advocat defensor senyor Roure. Com aquell qu' es val d' un argument irrefutable, dius tú que prova de la rahó qu' assistia á n' en Ferrer y Codina que lo Tribunal ha condemnat á n' en Ximeno. ¡Bonich argument! ¿Totas las provas que tens son aquestas? Es vell de tant sapigut qu' Espanya es lo país dels viceversas y dels contrassentits. Si la justicia no estés subjecte á grans equivocacions, podríam tenir més fe en la fidelitat de sas

balansas. Ficsat no més en lo resultat qu' ha obtingut lo procés contra 'ls concejals de Madrid, que ab una mica més lo marqués de Cabriñana, qu' es volgué posar á redemptor, en surt crucificat, pagantho ab lo presiri. Y si vols un cas de casa, no tens més que recordar la solució donada al plet que tingué Barcelona contra 'l marqués de Ayerbe. Desenganyat. Aquesta vegada, tampoch el *Céssar* no ha fet justicia satisfactoria; éll sabrá per qué. Pero si en compte de un tribunal castellá, hagués sigut catalá, y aquest hagués estat format pe 'l Jurat, estich més que segur que la sentència haguera resultat á l' inversa, y á horas d' are l' opinió celebraria lo triomf de la causa honrada y en Ferrer y Codina 's trovaria ab lo seu merescut. No ha sigut aixís. ¡Pitjor per la justicia, que te una equivocació més qu' afegir á las moltas que ja porta! De totas maneras no canteu victoria, puig encara no s' ha resolt, desde 'l moment qu' en Ximeno s' ha apelat devant del Tribunal Suprem. Pero surti ó no triomfant de sa apelació, 'l veredicté ja 'l doná 'l públich qu' assistí al judici oral ab las provas de simpatia que manifestá al processat. La premsa, com haurás pogut veurer, ha fet lo mateix. Me sembla que més bons jutjes no 's poden pas trovar, á no ser qu' el senyor Ferrer presenti á sos *satélits*...

Faig aquí punt final perque la carta es fa massa llarga, y no vull cansar més ni á tú ni al públich. Pero com qu' encara 'm quedan més punts que refutarte, en ma próxima 't demostraré com l' actual decadencia del Teatro Catalá es deü á n' en Ferrer y Codina, á n' en Franqueza y á *L' Aureneta*.

Mentres tant, 't saluda ton amich

JAUME ARQUÉ Y CLAPÉS.

Vesprada

Darrera dels serrals,
lo sol se va amagant;
tot resta -silenciós...
lo dia 's va acabant.

Los cors plens d' alegría
sembla que 's van entristint,
y pareix que tothom plori;
es que 'l día va morint.

Las granotas als estanys
se despertan tot cantant,
y 'ls aucells per sobre 'ls arbres
poch á poch han 'nat callant.

Lo pagés ja deixa l' eyna
y se 'n va tot capficat;
es que la nit ja comença,
es que 'l dia ja ha finat.

JOAN ORIOL BOSCH.

Lo vici

Veurás; aixó de Cuba... saps; s' hi enviaban un general del meu modo de pensar... comprens, s' acabaria en quatre dias... porque... m' entens... Aixís parlaba en Quim apoyantse fortament al bras de son acompanyant, qui á la vegada s' arrepenjá ab ell describint los dos tot caminant, demunt l' empedrat, més problemas geométrichs que no 's necessitan per resoldre la quadratura del circol.

Falta un home de molts... nirvis,—continúa;— un aixís com en Prim... alló era un home, y ab lo *carácter* qu' ell tenia ja hauria marxat allá dalt, y aixó fora cosa feta.

Una llenca de claror que 's reflecta en mitj la fosca, bescanta una botiga que resta oberta ab tot y que 's l' hora avansada.

Mira, diu lo Quim á son company, lo Sidro encare te l' academia oberta; que vols dir que ja no 't queda local per enquibirhi un' altre ronda.

Nostres dos homes ensopegant, fent y desfent camí, endressan los passos cap á la taberna ve-hina; se fan servir unas copas forfollejant tre-

molosament sas butxacas, buscant los escassos céntims que 'ls hi restan.

Allá escampats al voltant de quatre taulas porcas y greixosas, presididas per escorreguts porrons rodeijats de las indispensables cartas, esqué d' hospital y de presiri, s' hi veuhen un quants *millionaris* com ells, enrogits de cara y ulls per l' alcohol qu' en sas tripas fa bullida, discutint ab veus enragolladas, resolent y arreglant las qüestions més embrancadas, ab una senzillés, qu' encantaria á las grans figuras que 's troban mareijadas y confosas per resoldrelas.

Lo taberner tot fregant las aixetas de las botetas de vidre que guardan, excitant, lo veneno que lentament consum la vida, y lo capital de sa parroquia, endressa miradas expressivas de quant en quant á las agullas del rellotje, com excitantlas á caminar depressa en son desítj de veurer arribar l' hora de tirar al carrer á tota aquella tahulada, per entregarse al descans que 'l cos li demana ab una recua de badalls que 'l comprometen, y li fan semblar las horas més llargas.

***

Sempre habia sigut en Quim un modelo d' esposos, y sa casa 's citaba pe 'l vehinat com á mirall, ahont en mitj la gran pobresa que si era ensenyorida hi regnaba una pau armoniosa y envejable, sens qu' una nota discordant hagués donat may ocasió de fer trevallar las llengüas desenfeynadas.

Divuyt anys habia trevallat en una mateixa casa. Va morir-se l' amo, y los hereus creyentse ab suficient capitalet per viurer decentament sense caborias, van convenir plegá 'l negoci, y ja tenim nostre home sense feyna, y que veyent l' ofici per terra 's buscá trevall, y ab prous feynas, y moltas recomendacions, lográ una plassa de peó en una fábrica grandiosa 'hont hi habia una barreja de gents de totas terras y maneras quin contacte tragisversá sas bonas costums y l' embrutí.

Al eixir del trevall ja no li manca 'l temps com avans per arribar á casa seva ab quatre gambadas, y sentarse demunt sos genolls á sa filleta, petonejantla y cantarli cansons entretenintla, fins á tant que la son tancaba sos hermosos ullets portantla en brassos al lletet, de puetetas, comprimint la respiració, gelós d' estroncar aquell preciós son, y quedarse allá embabiecat, contemplantla, fins que sa muller lo reganyaba planyentse d' haber escalfat lo sopar varias vegadas, y del carbó gastat inútilment.

Are, molts cops es á la matinada que

CATALUNYA PINTORESCA

SANTA COLOMA DE FARNÉS.—La plassa en dia de mercat

enlluhernat y entrebancantse arriba á casa, després de haber gastat sa pobresa en copas y copetas, maltractant á sa esposa de fet y de paraula, mirant ab despreci á aquella tendra criatura, qu' habia vingut al mon, segons ell deya, per acabar de reventarlos.

Sa muller resignada y escarrasantse com una esclava ajudaba á portar lo gasto de la casa; mes los escassos guanys y la falta de lo indispensable per ben nutrir á aquella criatura que 's trobava ja en l' edat més compromesa, acarrearen á la petita una malaltia d' aquellas que sols la mort quant se topa ab la miseria 's cuyda de soldrer.

Lo matí del dia en que 'l deixém fent una copa á la taberna del Sidro, rebé 'l recado qu' anés á casa tant punt pleguessin; la petita s' en anaba y tot era demanar á lo seu pare.

Com eram dissapte y no era cosa de fer un paper ridícul ab los companys, feu lo propòsit de fer dos ó tres rondas tant sols, enlestint prompte per anarsen á casa ab la testa un xich' descarregada.

* *

Brilla la lluna; las estrellas espurnejan per lo espay, desplegant la natura las ricas galas d' una nit hermosíssima encobrint las miserias de la terra.

Son quarts de dugas de la matinada y en lo quint pis, dalt del terrat, d' una casa del carrer del Tigre, l' esposa de 'n Quim plora y 's desespera, genolls en terra, son cap apoyat demunt la mártega, estrenyent ab deliri entre las sevas las geladas mans de sa filleta.

L' hermosa criatura descansa 'l son etern envollat son cosset ab unas robas blanques que li han endressat unas piadosas y caritativas vehinas. Demunt l' antiga calaixera dels avis un got ab una xinxeta qu' espeternega xarrupantse las últimas gotas d' oli enllumena 'l cuarto, projectant duras sombras en la carona de la morta, fent ressaltar sa blancor, y posant de relleu los ossets que ab sos cantos afilats sembla vullgan esbinsar sa pell finíssima.

Sols romp lo silenci los sanglots de la desconsolada mare, y lo trontoll d' un carruatje que para sa marxa devant la casa.

Uns homes s' enfilan escala amunt fins al quint pis; empenyen la porta; un xisclé esgarrifós ressona y aquells sers endurits lo cor al sentiment enrotllan calmosament la noyeta ab un llensol, emportantsela ab cuidado poch respetuós, com si fos un bulto pe 'l carril, y desapareixen engolits per la fosca escala avall, topantse ab un altre home que brega per enfilarse amunt cayent llarch demunt l' estret replá barbotejant ab veu

vinosa... si en Prim fos viu... ja fora cosa feta.

Exclata una forta riallada. Se fa sentir la batsegada de la portella del cotxe al tancar-se. Cruixent las rodas; la remor se confon perdentse y tot resta fosch y quiet.

* *

Enrotllant un banch d' un dels paseijos del parque, un aixám de curiosos contemplan ab aire indiferent, fent comentaris, á un home mitj caygut demunt l' assiento, la gorra tirada sobre als ulls mitj tapantli un esboranch del quin la sanch ne raijá, cayent demunt sa espatlla, escorréntseli seguidament per demunt sa brusa blava. A sos peus jau abandonada demunt la sorra la pistolota Lafoucheux, ab la quina á posat fi á sa vida cobardament aquell miserable.

Al aixecar lo cadávre han trobat en una de sas butxacas un paper rebregat, escrit ab lletras grossas y malfetas, que explicaban los motius que habia tingut l' infelis per pendrer aquella resolució, resultant ser en Quim, que desesperat per la mort d' una filla, poch temps feya, y ab lo remordiment de serne ell la causa; la maltia que habia sobrevingut á sa muller que 'n l' hospital se trobava, gracias á lo mal tracte que li donaba; avergonyit del vici asquerós que l' embrutia, se suicidaba, malehint aquell y las malas companyias que á tal extrem lo portaren.

C. SAMÁ.

Servey de fora

MASNOU.—La companyia dramática que dirigeix lo reputat actor D. Emili Graells, representá diumenge passat en lo teatro Circo, un drama castellá original del eximi y genial poeta D. Joseph Echegaray, lo qual sigué magistralment desempenyat per tolas las parts de la companyia.

En quant á la senyora Boix, creyém que 's bona adquisició per la empresa. Sas dots la colocan á enveja-ble altura.

Terminat lo drama tingué de presentarse tota la companyia á rebre los aplausos del públich.

En la pessa se distingí dels demés y fou calurosament aplaudit lo primer actor senyor Graells.

Per diumenge vinent s' anuncia un interessant drama.—J. P. T.

CANET DE MAR.—En lo «Foment» s' ha organísat una comissió pera cuydarse activament d' organísar las funcions de teatro. Se n' han donat ja algunas que la bona disposició ha sigut comentada ab aplauso. Se assegura abundant representació de obras catalanas.

En lo «Centre Canetench» dimars passat s' hi doná funció, formantne part la sarsuela *L' Allotjat*.—R.

TARRAGONA.—*María del Carmen, Mar y Cel, Los*

aucellets y *Las erradas del papá* han sigut los majors éxits obtinguts últimament per la companyia Bonaplata en lo teatro Principal.

Diumenge sigué estrenada en nostre teatro Principal la bonica obra en tres actes del senyor Feliu y Codina, titulada *María del Carmen*, la que ha sigut moltíssim aplaudida per lo extraordinari mérit de la mateixa. Aquesta ha sigut presentada ab propietat, essent elegants los trajos que lluhían las damas, y molt acertat lo reparto, veyentshi la ma mestra del eminent director de la companyia, senyor Bonaplata.—N.

SABADELL.—La companyia italiana de opereta dels senyors Bonazó y Milzi continúa donant representacions dia per altre, si bé los dias feynés ab escassa concurrencia. La companyia ha sigut rebuda ab molt aplauso.

En l' «Associació de Católichs», devant de numerosa concurrencia se posaren en escena lo drama *Lo fill del crehual* y la cada dia més aplaudida pessa *Sebas al cap*, y per final s' efectuá l' estreno de la segona part de dita pessa *Los grills de las sebas*. Si l' una es bona l' altre encare més. Lo públich celebrá los xistes ab grans aplausos.

La enhorabona á sos autors Roig y Millá, assegurant los nous éxits en sa nova producció.—J.

VICH.—Aquesta setmana los teatros han estat de baixa. Lo diumenge 29 del passat vingueren á ferhos una visita los socis del «Centre Excursionista de Catalunya» presidits per l' infatigable D. Francisco Maspons y Labrés, president de l' associació. Visitaren los museos Episcopala y l' Lapidari, en lo Temple Romá. Al vespre lo «Círcol Literari» va obsequiarlos ab una vetllada de honor en son local, prenenthi part en la sessió diferents escriptors y poetas, y además, ab sa galanteria de costúm, las senyoretas donya Emilia Marco y donya Adelina Serra. La primera tocá al piano la *Primera balada* de Chopin, una *Tarantela* de Moritz Moszkowski, uns *Lieder* de Mendelshon, la tercera *Dança Noruega* de Grieg y un parell de pessas populars nostras, un *Ballet de Nadal* y el famos *Ball del Ciri*, una y altre armonisats pel mestre Alió. La senyoreta Serra cantá duas cansons, *Prop de mos amors*, del mestre Jordá, y l' aria del *Barber de Sevilla*, de Rossini, y quatre cansons populars, *L' Estudiant de Vich*, *La Filadora*, *Lo Pardal* y *La Pastoreta*.

La concurrencia numerosíssima.—S.

MANRESA.—La funció donada lo passat diumenge en lo Teatro-Conservatori, acabá ab la xistosa comedia d' Aulés *Cel rogent*.

Dimars, en lo mateix teatro, tingué lloch lo benefici del primer actor D. Francisco Tressols. Las obras escullidas foren l' última creació del eminent Echegaray, en quina execució s' hi distingí de modo notable lo beneficiat, acabant ab la bonica comedia de Camprodón *La Teta gallinaire*.

En lo teatro Gayarre s' hi han donat dugas funcions catalanas. La primera, nit del dissapte, s' ha compost del celebrat drama *La Taberna*, y l' última, vigilia de la Puríssima, lo drama del immortal Soler *Cercol de foch* y la pessa *Cap y cua*.—I. T.

MATARÓ.—Dilluns passat en l' «Ateneo Obrero» s' hi representá lo drama de Soler *Las euras del mas* y la pessa *Un beneyt del oabás*. Varen distingirshi la senyora Zamora y els aficionats Galvany y Torres.—O.

Llista de la Suscripció voluntaria al acte de adhesió y simpatia á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo procés promogut per lo descumbiment del plagi *La Suripanta*.

LLISTAS ANTERIORS:

Número dels adherits, 134.—Pessetas, 302'80.

Segueixen los senyors següents:

J. Manobens Vidal.—Carlos Darnel.—Joseph Turu Llerch.—Joseph Llopart.—Martí Planas.—F. P.—Francesch Farriols.—Andreu Brasés.—Un amich de la vritat.—Joan Casademunt.—Antón Anon.—Vda. Picorelli.—J. Llovet.—Joseph Milá.—Francesch Montserrat.—A. C.—M. de R.—Román Puig.—Joan Caldés.—Lluís Almerich.—Jaume Malet.—Joseph Mozo.—Joan Sala.—Felip de Vega (soldat).—V. D.—J. Casals.—Joseph Borrás.—F. Coronel.—R. M.—Joan Vilá.—Joseph Lecuona.—Joseph García.—Lluís Geli.—Rossendo Rodalla.—César Ferrer.—Joan Rodríguez.—Juli Masó.—Domingo Sagristá.—Manel Colomer.—M. Badía.—J. Perez Aguirre (1).—J. Lafont.—Ramon Roig Armengol.—Rafel Miralles.—Leandro Ventura.—Angel Miranda.

ESTAT ACTUAL:

Número d' adhesions, 180.—Pessetas, 403'50.

Se recullen adhesions y donatius en los punts següents:

Imprempta y llibreria «L' Avenç», Ronda Universitat, 4.—Redacció de *La Tomasa*, Sant Ramon, 6.—Administració de *Lo Regionalista*, Escudillers Blanchs, 8, 1.er—Redacció de *Lo TEATRO REGIONAL*, Plassa del Pi, 3, 2.^{on}—Rambla de las Flors, 33, xacolateria.—Botiga del Vano, Hospital, 19.—«El Ingenio», Raurich, 6.

AVIS.—La Comissió que dú á cap la suscripció á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ens prega notifiquem pera coneixement de societats y particulars que tingan llista oberta que, sense perjudici de continuar la suscripció, envihin al Tresorer don Benet Escaler, Raurich, 6, los que no ho hagin fet, la primera entrega acompanyada d' una nota ab los noms respectius dels donants.

(1) A més d' una cantitat en metálich, 200 exemplars de la melodia «Desfalliment».

Novas

Va ab lo número present lo tercer folletí del drama *Clarís*, quina publicació ha sigut rebuda ab extraordinari éxit. A pesar de la gran extensió d' aquesta obra quedarà completada ab los dos números següents.

Tením noticias que algunas societats recreativas, estant organisant funcions á benefici del acte de adhesió y simpatia á nostre company senyor Ximeno. Nos han comunicat tenir ja ultimats los treballs preparatoris á tal objecte, las distingidas societats «La Rialla» y «La Lira».

Totas quantas fassin algo en prosperitat de tal idea, aquesta Redacció los ne quedarà altamente reconeguda.

Lo popular setmanari *La Campana de Gracia*, ha publicat un hermós número extraordinari destinant tot son producte als soldats malalts y ferits de la guerra.

Lo pensament ha sigut portat á terme brillantment y rebut pel públich ab éxit notable, tot lo qual fa meregut honor á la casa editora López.

També la mateixa casa ha publicat l'almanach de *La Esquella de la Torratxa*, per l'any vinent. L'acceptació del públich per aquest llibre ha estat á l'altura de lo molt qu' es mereix la manifestació artística que representa.

¡A la ratera!, es lo titol d' una obra en un acte, original de D. Joseph Argila y Font, quin exemplar imprés nos ha sigut remés.

La lectura de la mateixa nos ha afirmat en la opinió favorable que d' ella donarém al ressenyar l'estreno verificat fa poch temps.

Foch Follet, es lo titol d' una nova producció en quatre actes, original de nostre apreciat company D. Ignasi Iglesias. Es molt probable que sia estrenada per la companyia de D. Anton Tutau, en lo teatro de Novetats.

Bona mostra de lo molt que podria ferse ab nostra sarsuela catalana, ho es més que suficient, l'éxit sens igual de la sarsueleta *Lo somni de la Ignocencia*. Las sevas representacions se repeteixen de manera tal, per tot Catalunya, que pot donárseli lo calificatiu de la obra del dia. Dimars passat se doná d' ella gran número de representacions. A Barcelona solsament, á més de posarla moltes societats, dos dels millors teatros públichs la representaren tarde y nit, cas vist ben pocas vegadas.

Fortuna igual augurém á la preciosa producció *Verdalet pare y fill del comers de Barcelona*, lo dia que sia tot lo coneguda que per la seva bondat se mereix.

La Comissió encarregada de organisar una Associació d' aficionats al art fotogràfic, convoca als que ho sian, á una reunió pera demá á las deu del matí en lo saló de sessions del Palau de Ciencias, á fi de pendre los acorts que 's tingan per convenient en be de la idea.

En lo teatro del Circo Barcelonés s' ha posat en estudi un drama castellá en sis actes titulat *El tigre de Montañán*, escrit per lo reputat autor dramátich don Joseph María Pous. Segons noticias, l'argument es interessant, está desarrollat ab coneixement teatral y conté situacions d' efecte extraordinari en los finals de acte. La empresa se proposa posarlo ab propietat.

L' «Associació Popular Regionalista» demá á la nit celebrarà una important vetllada literaria-musical, en lo seu local, Escudillers Blancs, 8, pral.

En lo teatro Principal de Gracia dijous vinent s' hi estrenarà una pessa catalana y lo monólech *En Pagueira*, original de D. Joseph Martrus.

Per demá está anunciat en lo teatro de Novetats lo estreno del saynete *La grossa de Nadal*, original y en vers del conegut autor Anton Saltiveri.

L' últim número de *La Academia Calasancia* dú, entre altres notables treballs, un ben escrit article de nostre company de redacció D. Valeri Serra Boldú.

Dijous á la nit se inaugurarà en la Rambla de Santa

Mónica, 15 y 17, (casa Napoleón) la exhibició de fotografias animadas per medi del cinematógrafo dels senyors August y Lluís Lumière.

De tots quants aparatos per l' istil s' han presentat al públich de nostra ciutat, es lo present lo més perfecte de tots. No pot exigirse més realitat als quadros que 's presentan á la vista del espectador.

Recomaném als lectors visitin tan agradable com instructiva curiositat.

Ha sigut nombrada una Junta Organizadora pera dur á terme lo projecte de una «Associació d' Autors Dramátichs Catalans», baix lo plan de las Bases premiadas per la redacció del *Anís de Frare*.

Próximament nos ocuparém de tan trascendental idea.

PRINCIPAL.—Han sigut ben rebudas las representacions de la sarsuela *El húsar*, y també ab l' aplauso de sempre las que s' han vingut donant de *Lo somni de la Ignocencia*.

Próximament s' hi donará la primera representació de *Los granaderos* (estreno á Espanya).

LICEO.—Dissapte passat se va cantar en aqueix teatro la ópera de Boito *Mefistófele*.

Lo senyor Cardinali, sia que las sevas facultats no se adaptan á la música de la dita ópera, ó sia que conegues poch la partitura, va flaquejar bastant, escoltant alguns pitos. En lo tercer y quart acte va estar millor, cantant ab gust lo duo del tercer, que fou molt aplaudit.

La senyora Tetrassini bé. Va fer lo seu paper com tots los que se l' hi confian, essent molt aplaudida.

Lo senyor Perelló desempnyá lo paper de *Mefistófele* bastant bé. Va escoltar alguns aplausos.

També cumplí discretament la cantant senyora G. Cornel.

La orquesta ajustada y molt ben dirigida pel mestre Campanini.

Total: execució regular. Lo teatro brillantísim y el públich poch content.

ROMEA.—Per part de la empresa, cap novetat durant aquest últims dias.

TÍVOLI.—*Aurora*, la bonica ópera espanyola, ha tornat á escoltarse ab gust últimament en aquest teatro. La direcció, baix la batuta del mestre Cabrero, ha sigut molt acertada.

NOVETATS.—Molta concurrencia y molts aplausos ha recullit durant aquest dias la companyia Tutau. Las obras escullidas han sigut las calificadas avuy per melodramas, posantse alguna que altre pessa del bonich repertori del festiu escriptor C. Gumá.

ELDORADO.—Obras de quin llibre es autor D. Javier de Burgos, ó altres quina música es composta per don Gerónimo Giménez, son las que majorment s' han posat durant aquests dias.

Ab motiu del éxit de la seva obra *Las mujeres*, últimament estrenada y rebuda cada dia ab més aplauso, dimecres s' hi doná una funció dedicada á dits senyors.

GRANVÍA.—Ab companyia de sarsuela y companyia coreogràfica inaugurarà dissapte passat, essent ben rebudas las duas. Forman part de la primera los aplaudits artistas Güell, Miró y Vergés. Una de las sarsuelas que més s' ha repetit aquests dias, obtenint acertat desempnyo, ha sigut *Lo somni de la Ignocencia*.

La companyia de ball, baix la direcció del Sr. Estrella ha presentat molta variació en totes las funcions. Dimecres estrená un passatemps titulat *Catalunya*, que sigué ben rebut per lo acertat de las sevas composicions.

Per l'económich preu de un ral la entrada no es possible arribar á més.

FRONTÓN BARCELONÉS.—La combinació de dimecres á la tarde estava formada per Muchacho y Melchor, blaus, contra Beloqui y Araquistain, blanchs, apuntantse 'ls primers el tanto 40, quant los altres estavan al 34.

Los quatre pelotaris treballaren ab verdaderas ganas de guanyar, siguent molt aplaudit Melchor per sa seguretat, no perdent ni una pilota en tot lo partit.

La numerosa concurrencia sortí molt satisfeta.

FRONTÓN CONDAL.—Diumenge á la tarde altre vegada lluytaren los dos devanters Zabarte contra Irún Chiquito, portant per saguers, lo primer á Altimira y lo segon al Americano. Lo potent bras del Americano arrollant per complert á Altimira, y la seguretat del Irún dominant á Zabarte, fou causa de que 'ls costés molts poch treballs conseguir la victoria, resultant un partit molt sosso y desagradable.

***

En lo partit de dimars á la tarde el Chiquito d' Ondárroa y Ayestarán deixaren en 29 tantos á Portal y Navarrete. Lo partit comensá bé en sa primera decena, però després comensá á pifiar en Navarrete essent causa de sa derrota.

SALÓ DE BELLAS ARTS.—Excel·lent execució tingué 'l nutrit programa que pe 'l diumenge á la tarde s'anunciá. Las primeras audicions de *Preciosa* (Weber), *Adagi...* (Saint-Saëns) y *L'últim jorn de Pompeya* (Foncières), foren molt ben rebudas.

LA RIALLA.—Dissapte passat s'hi doná lo benefici del aplaudit artista, director escénich d'aquesta societat D. Anton Brunet. La concurrencia sigué molt numerosa aplaudint repetidas vegadas durant lo transcurs del variadíssim programa. Un dels números estigué á càrrech del equilibrísta Mr. Pierre Morera qu'executá bonicas sorts damunt la bola, patentisant la justificada fama adquirida en tan arriscat treball. Lo desmenyo de totes las obras sigué ajustat, notantshi la bona direcció del beneficiat, lo qual sigué obsequiat ab bon número de valiosos regalos.

Marinesca, titula 'l mestre Morera una cançó seva, molt bonica, que 'ns feu sentir per primera vegada, que agradá de debó y 's feu repetir. Concurrencia no la que era de desitjar, dat lo fi benéfic de la funció.

CATALUNYA.—Després del bon desmenyo dat á Juan José pe 'l senyor Mercader y demés qu'hi prengueren part, s'estrená 'l monólech *¡Esperant contestació!*... que relatém en altre lloch, y per final de tant agradable festa una representació de l'aixerida sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*, en la que las senyoretas Guart (E.) y (A.), y 'ls senyors Llach, Ballart y Carrera, feren partir de riurer al públich. Aquest, qu'era tant numerós com distingit, premiá ab forts aplausos la bona execució donada á l'obra del senyor Colomer.

NIU GUERRER.—De brillants resultats sigué la cabalgata que celebrá aquesta popular societat pera recaudar fondos. La filantrópica manifestació fou presentada ab artística combinació, adecuada al objecte de que 's tractava, per lo que 'n rebé felicitacions l'organizador de la mateixa D. Joan Pruna.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT.—Aquesta important societat, establerta en lo Teatro Olimpo, ahont dona funció tots los días festius, ha publicat lo programa de las del present mes. Duas son las funcions dramáticas, y 'l resto balls de societat, alguns d'ells extraordinaris, ab orquesta y adorno dels salons.

LA CAMELIA.—La distingida concurrencia que acudeix á las funcions teatrals d'aquesta lluhida societat, sortí molt satisfeta del desmenyo donat á la obreta, publicada com á folletí en LO TEATRO REGIONAL, *Lucrecia Borgia*, que corria á càrrech de la senyoreta Llobet (C.) y 'l senyors Andrés y Traveria.

ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Lo día 8, á benefici dels ferits y malalts que tornin de campanya, se representá *La Dida*, que obtingué bon desmenyo per part de la senyora Solá y senyoretas Prats y Faurá, y senyors Rodríguez, Solá, Marxuach, Llach, y demés qu'hi prengueren part.

LA LIRA.—*¡Fruyts anárquichs!* y *Lo pillet dels ous*, formaren lo programa de la passada funció. Lo desmenyo aná á càrrech dels senyors Casals (J.), Almerich, Casals (A.), Gómez, Gou, Bello, Gelabert, Borrás, Bernadás, Clapés y Alomar, essent ajustat.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861

EXTRAORDINARI OBSEQUI

á favor del acte d' adhesió y simpatía á don Joseph Ximeno Planas Preciosa melodia catalana pera Cant y Piano del **Mtre. J. Perez Aguirre**

◆ DESFALLIMENT ◆

Lletra de **Miquel Costa Llobera**

Notablement editada, magnífica cuberta á vuit tintas, etc., etc. — Preu: 3 ptas. S'entregará á 1 pesseta ab motiu de la Suscripció Voluntaria al objecte indicat.

Administració de «Lo Teatro Regional», Plassa del Pi, 3, 2^{on}